

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПОНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

В даний час багато держав проводять продуману політику використання і розвитку поновлюваних джерел енергії (ПДЕ), підтримуючи баланс між економічною, політичною, екологічною і соціальною сферами.

Як і для будь-якої галузі національної економіки, для стимулювання використання ПДЕ необхідні чотири основні умови [1, 2]: ухвалення національної стратегії в області поновлюваних джерел (постановка завдання); ухвалення відповідної законодавчої і нормативної бази (встановлення структури і правил роботи на ринку); підвищення прозорості і сумлінності конкуренції з боку традиційної енергетики; забезпечення зростання інвестицій.

При всьому різноманітті методів, форм і інструментів державної підтримки виробників і споживачів «чистої» енергії в світовій практиці в даний час найбільше визнання одержали дві моделі стимулювання освоєння поновлюваних джерел енергії: компенсаційна і квотна.

Суть компенсаційної моделі полягає в тому, що держава встановлює закупівельні ціни на «чисту» енергію на рівні реальних витрат на її виробництво, компенсуючи виробникам підвищені витрати протягом тривалого періоду часу. В даний час цей принцип ціноутворення на енергію від ПДЕ використовують більше 40 країн світу. Система квотування виробництва (споживання) енергії поновлюваними джерелами енергії (ПДЕ) істотно молодше. Суть даної системи в тому, що в законодавчому порядку встановлюються обов'язкові (квоти) виробництва і (або) споживання енергії на основі ПДЕ. Такі зобов'язання можуть бути виражені або в абсолютних величинах (МВт/ч), або як частка енергії ПДЕ в загальному об'ємі виробництва і (або) споживання і покладаються, відповідно, на виробників і (або) споживачів. При цьому вводяться в оборот так звані «зелені сертифікати», що є свідомством і/або відповідний запис в електронному реєстрі про факт виробництва (споживання) певної кількості енергії на основі поновлюваних джерел тією або іншою компанією.

Таким чином, розвиток сегменту ПДЕ за кордоном супроводжується організацією спеціальних кампаній по просуванню нових технологій, адміністративною підтримкою, пропагандистською діяльністю, а також фінансовим і законодавчим регулюванням [3].

Податкове регулювання: застосовуються пільгові тарифи для продажу електроенергії ПДЕ; використовуються спеціальні «зелені» сертифікати для ПДЕ, направлені на продаж свідомим споживачам, готовим платити за ПДЕ велику ціну; встановлюються податкові пільги, помірні ставки амортизаційних відрахувань; законодавчо стимулюються шляхом зниження податків підприємства промисловості, що виготовляють енергетичне устаткування для поновлюваної енергетики; застосовуються податкові знижки при покупці в кредит і в лізинг устаткування для виробництва ПДЕ. Пряме субсидування: частково субсидуються інвестиції в створення потужностей по виробництву ПДЕ; частково субсидуються виробництва ПДЕ для підтримки достатнього рівня рентабельності; надаються гранти для інноваційних виробництв ПДЕ; створюються спеціальні фонди для розвитку чистої енергетики. Адміністративна підтримка: заохочуються спільні підприємства і співпраця між електричними компаніями і фірмами, що проводять енергетичні установки; заохочується міжнародна кооперація; на законодавчому рівні забезпечується збут електроенергії від електростанцій, що належать одному або групі власників, через загальну електромережу за обумовленими тарифами; створюються регіональні центри розвитку і розповсюдження ПДЕ; розробляються стандарти з інженерних питань, безпеки, сертифікації і гарантій; підтримується створення системи сертифікації ПДЕ; представляються інтереси внутрішніх виробників ПДЕ на міжнародних ринках. Підтримка науково-технічного розвитку: здійснюється підтримка науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, регіональних і міжнародних проектів; організуються тематичні програми, конференції, семінари;

видається спеціалізована проводиться навчання і стажування фахівців всіх рівнів в рамках освіти по поновлюваній енергетиці. Залучення населення: ведеться пропаганда, направлена на суспільну підтримку ПДЕ, реалізація пілотних і демонстраційних проектів ПДЕ; здійснюється фінансування загальноосвітніх програм, програм повчального характеру на телебаченні, радіо, в спеціальних центрах.

Список літератури:

1. Васильев И. А. Зарубежный опыт стимулирования использования возобновляемых древесных источников энергии / И. А. Васильев, Т. С. Королева, Б. Д. Романюк, Ю. А. Корныльева // Труды Санкт-Петербургского научно-исследовательского института лесного хозяйства. 2013. – № 3. – С.7–21
2. Грозовский Г. И. Нормативно-техническое регулирование в области возобновляемых источников энергии / Г. И. Грозовский, В. А. Попов, Е. А. Полякова // Стандарты и качество. – 2010. – № 10. – С. 34–41.
3. Тарасов А. П. Стимулирование освоения нетрадиционных возобновляемых источников энергии: мировые тенденции и Россия / А. П. Тарасов // Экономика и управление. – 2009. – №5(59). – С. 176–178

Владислав КОВБАСА

ДВНЗ «Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана»

КЛЮЧОВІ ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ГРИВНІ

За умов глибокої політичної і економічної кризи, яку впродовж останнього року переживає Україна, критичної гостроти набула проблема стабілізації національної грошової одиниці – гривні. Серед причин, які викликають її стрімку девальвацію і поглиблюють загрозу її глибокого обвалу слід виокремити чинники як внутрішнього так і міжнародного характеру. Невідкладні заходи щодо призупинення падіння курсу гривні по відношенню до курсів провідних валют світу, таких як долар, євро тощо, з наступним зміцненням цього курсу, на наш погляд повинні включати:

Відновлення і нарощення експорту товарів і послуг. Допомогти у цьому питання можуть посилення орієнтації на азійський ринок, який продовжує достатньо стрімке економічне зростання особливо в порівнянні з Західною Європою, реформування законодавства стосовно обмежень з експорту озброєнь для підвищення самостійності оборонних підприємств, що повинно посприяти зростанню обсягів експорту озброєнь, а також популяризація виходу на європейські ринки середнього та малого бізнесу, який традиційно орієнтувався на внутрішні потреби країни.

Призупинення відтоку та залучення інвестицій. Цьому сприятимуть врегулювання ризиків у зв'язку з проведенням Антитерористичної операції, яка сьогодні зумовлює левову частку відтоку капіталу з країни, посилення співпраці з Міжнародною фінансовою корпорацією, яка і спеціалізується інвестиційній діяльності та гарантуванні інвестицій у економіки, що розвиваються, полегшення ведення бізнесу та зосередження уваги на місце України в провідних економічних індексах.

Ефективне використання залучених у міжнародних фінансових органів та інших кредиторів коштів. Цьому повинні сприяти залучення провідних світових аудиторських компаній для контролю та консультування стосовно використання таких кредитних коштів, а також реформування економіки з метою послаблення корупційних ризиків.

Обмеження нераціональних імпорتنих і припинення спекулятивних валютних операцій. Цьому може посприяти введення тимчасової практики з перевірки контрактів, що передбачають конвертацію гривень в іноземну валюту задля обмеження відтоку валютних ресурсів.

Додатковим заходом довгострокового характеру може також виступити такий достатньо радикальний крок як коригування режиму валютного курсу через прив'язку гривні до євро. Цей крок також і сприятиме покращенню торгових та інвестиційних відносин з Європейським Союзом, що як наслідок сприятиме прискоренню інтеграційних процесів.

Практика прив'язки валютного курсу може бути корисною для України, звісно ж, при цьому втрачається можливість проводити незалежну монетарну політику, однак в